FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

FOREIGN LANGUAGE ONLY — SPIRIT

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 151 — CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, AUGUST 3, 1949 — LETO LI.—VOL. LI.

Librarian of Congress Washington, D. C.

VESTI IZ SLOVENIJE

ZGINIL JE. — V Postojni je pred dobrim tednom zginil šef notranje uprave Zupan. Namenjen je bil bežati v Italijo, pa so njegovi tovariši prehitro zvedeli za njegovo namero. Vzela ga je noč. Njegov naslednik je Kovačič Franc, doma iz Št. Petra na Krasu.

OROŽNE VAJE. — Na Primorskem so bili 18. julija vpoklicani na orožne vaje za tri mesece rezervni oficirji in podoficirji-avijatičarji.

IDRIJSKI RUDNIK. — Rudnik v Idriji je zalit z vodo. Delajo samo še zgornji rovi.

UDARNIŠKA DELA V GOZDOVIH. — V slovenskih gozdovih dela že dva meseca na deset tisoče mož in fantov, žena in deklet. Nihče ni premlad in nihče prestar, da bi ga imeli za izgovorjenega. Iz teh ubogih ljudi sestavljajo brigade in vsaki določijo kaj in koliko ima narediti. Dokler ni določeno delo gotovo, ne sme nihče od brigade domov. Hrano imajo zelo slabo in neredno in ponekod trpijo žejo, ker ni vode. Pri vsem delu vlada velika zmeda. Ni sposobnega in pametnega vodstva.

TUDI ŽIVALI SO OB SVOJEM. — Krmo za živino, orodje, odeje in vse druge potrebne stvari mora vsak, ki je določen, da mora v gozd prevažat les, preskrbeti sam. Vsi spijo na prostem, le deloma pod zasilnimi strehami, ki si jih sami narede iz lubja. Spi kjer kdo more in hoče, vse pomešano moški in ženske, starejši in mladi. Vozna živina je pod milim nebom noč in dan, v lepem in grdem vremenu. Ljudje, ki se vračajo od tega dela domov, so izmučeni in shujšani, da jih skoro ni poznati. Vse te ljudi prisilijo, da morajo iti v gozdove, potem pa pišejo o njih kot prostovoljcih.

TUDI V GOZDOVIH LJUDJE PROTESTIRAJO. — Večkrat se je že zgodilo, da so ljudje ob vpisovanju za delo, ko so prišli na lice mesta, protestirali in zahtevali, da jih ne vpisujejo kot prostovoljne delavce. Več priganjačev je moralo že v bolnice in mnogo delavcev so že vtaknili v ječe. Škoda se dela na vse strani. Škoda pri živini, škoda pri ljudeh, škoda, ogromna škoda v narodnem gospodarstvu, ki izgublja svoj lesni zaklad.

ZAPRAVLJIVCI. — Na mladi gozdni zarod se ne gleda. Lahko se tudi vse mlado drevje uniči, da se le poseka in pripravi določena količina lesa. Za pogozdovanje izsekanih gozdov se sedanja komunistična uprava nič ne briga. Vladi je potreben denar in zopet denar. Zato samo podirajo in sekajo. Sadili bodo že tisti, ki bodo za njimi prišli. V spominu pa bodo ostali ti komunistični gospodarji kot največji škodljivci, ki so kdaj tlačili naš narod.

Tri na dan

Clevelandčan, ki je prišel z obiska po Kanadi, nam je povedal, da dobivajo novi naseljenci (nekdanji begunci) v provinci Quebec 15 centov več na uro kot pa domačini. Veste, kranjska kri ne fali . . .

* * *

Predsednik Truman je zopet imenoval dva svojih prijateljev na važne pozicije. Zopet je pokazal, da šteje pri njem dober prijatelj največ. Trumana si lahko vzamejo za zgled guvernerji in drugi, ki poznajo prijatelja samo takrat, kadar ga potrebujejo za svoj namen.

* * *

V New Yorku se vrši obravnava proti 11 vodilnim komunistom. Dozdaj je bilo pred sodnikom že okrog 120 zaslišanj. V deželah, kjer vlada "ljudska pravica," bi odpravili z enim zaslišanjem vseh enajst obtožencev. V kapitalističnih deželah pa to ne gre tako hitro.

IZ RAZNIH NASELBIN

CHICAGO, Ill. — Farni piknik sv. Štefana se je prav lepo obnesel. Bog nam je dal lepo vreme, zato je bila tudi udeležba velika in zabave na koše.

V soboto bo naš poznani mladenič Joe Primožich popeljal svojo izvoljenko pred oltar, kjer si bosta obljubila večno zvestobo. Želimo jima srečno življenje v novem stanu.

V svoji sredi smo imeli našega prejšnjega organista Ivana Račiča. Ni imel časa, da bi se bili kaj več pogovorili. Prav lepa hvala za prijazen obisk. — J. M. zastop.

La SALLE, ILL. — Dne 16. julija je umrl Frank Štrukel, star 76 let, doma iz Bučne vasi pri Gornjem Gradcu na Štajerskem. Tukaj ni imel sorodnikov.

LATROBE, PA. — Frank Klopčar je bil 20. julija težko poškodovan v rovu Jamison št. 21 v Hostetterju na poti na delo, ko so jamski vozički zdrsnili s tira. Nahaja se v tukajšnji bolnišnici. Manjše poškodbe so dobili tudi njegovi sodelavci.

CLARIDGE, PA. — V Crucibilu, Green County, Pa., je umrl John Gazvoda, star 54 let in doma iz Teške vode blizu Stopič pri Novem mestu. Pretekklo zimo je bil v rovu pobit in se je dalj časa nahajal v bolnišnici. Zapušča ženo, dva mladoletna sinova, dve sestri in enega brata v Wisconsinu, v stari domovini pa dva brata in tri sestre.

Poizvedovalni kotiček

Marija Bregar, Prapretno št. 21, p. Radeče pri Zidanem mostu, želi zvedeti za svojo teto Karolino Repovž, ki živi v Clevelandu ali okolici. Ako je še živa, naj se zglasi na gornjem naslovu, ali pa naj kaj sporoči od nje kak znanec ali sorodnik. Lahko tudi sporočijo na Mrs. Mary Udovec, 3599 E. 78. St. Cleveland 5, Ohio.

Naznanjam vsem prijateljem in znancem, da sem srečno dospel v Ameriko. Ker se ne morem zglasiti pri vsakemu posebej, pozdravljam tem potom vse skupaj in bom prav vesel, če mi kaj pišejo na naslov: Peter Golobič, 112 — 16th St. N. W. Barberton, Ohio, USA.

Listnica uredništva

Kdor pozna družino Martina Vraničarja, ki je prišla nekam blizu Madisona, Ohio, je prijazno prošen, da jim pove, naj nam pošljejo natančen naslov, da jim bomo mogli dostaviti pošto.

Direktno iz Washingtona

poroča STEPHEN M. YOUNG
Congressman-at-Large of Ohio

Najvažnejše

Senat je s 83 proti 13 glasovom potrdil severno-atlantski pakt. Senator Taft je glasoval proti. Večina senatorjev USA pa je uvidela, da izolacijonizem ni več mogoč. Vsi uvidevajo, da je USA dolžna radi svojega prestiža v svetu in radi svoje varnosti voditi aktivno mednarodno politiko, ki hoče ustvariti mednaroden red in svetovno skupnost narodov. Potrditev severno-atlantske pogodbe daje jamstvo zapadno-evropskim narodom, da jih bo USA čuvala pred sovražnim napadom in branila, da bi sovražnik razrušil njihove demokratične osnove in svobodno narodno in državno življenje. Ratifikacija te pogodbe je bila gotovo najvažnejše delo naše zakonodaje v tem letu.

Tako ne bo šlo

Neki francoski uradniki so prišli na "bistro" idejo. Predlagali so, naj povišamo ceno našemu zlatu od 35 na 55 dolarjev. Seveda, potem naj bi USA razposodila del našega zlata po svetu zato, da bi druge države mogle z našim posojenim zlatom kupovati pri nas. Saj vemo kaj se to pravi. Ko bodo porabili tako "posojene" bilijone zlata, bodo prišli zopet s podobnim predlogom, da bi se začela ista stvar na novo. Pa ne bo kruha iz te moke.

Škoda

Škoda, da se mora kongres baviti tudi s takimi stvarmi kot je tale. Pred več kot desetimi leti sta se dva mornarja sprla radi deklet. Naš mornar Ittner je postal hud, ker je izgubil simpatije "svojega" dekleta in je jezen vrgel pivško čašo v angleškega mornarja Stoker Bailey-a, ki je vsled tega kasneje izgubil oko. Ittner je moral pred sodišče, pa je bil oproščen. Prišel pa je na dan zakonski načrt, da mora USA plačati poškodovanemu britanskemu mornarju 3024 dolarjev. Ta zakon je na dnevnem redu že deset let. Večina kongresnikov je bila proti temu, da USA kaj plača. Če gredo mornarji v prostem času na tujem ozemju s tujimi ženskami v pivnice, delajo to na svojo osebno odgovornost in naj vedo, da se igrajo z ognjem. Država ne more biti za to odgovorna.

Tako so srečno spravili ta zakonski predlog med stare papirje. Toda gotovo je USA imela več stroškov z razpravljanjem in preiskavami kot je znašal ves odškodninski zahtevek. Pri takih rečeh je zguba na vse strani.

Da mladina ostane na farmah

Pregledi in številke kažejo, da je komaj eden izmed 40 farmarjev manj kot 25 let star. To pove, da mladi ljudje nočejo ostati na farmah. Še vedno je farmarsko življenje tako težko, da ni privlačno za mladino. To je treba popraviti. Mi moramo obdržati na farmah dovolj mladih ljudi, da bo napredovalo naše poljedelstvo, ki je vendar osnova narodovega življenja v tako mnogih ozirih. Moramo izboljšati pogoje življenja na farmah. Zato pozdravljamo zakonski predlog, ki smo o njem že večkrat kaj povedali, in ki bo dal možnosti, da se razširi telefonska mreža po vseh farmarskih pokrajinah. Zakonski predlog je sedaj v senatu. Upajmo, da bo kmalu izglasovan in uveljavljen.

To ni zapravljanje

Senator Flanders je ugotovil: "Radi Rusije je ameriški federalni proračun neuravnovešen." Trdil je, da je sovjetska zveza z nami v mrzli vojni ne samo na zunanjepolitičnem polju, ampak nas hoče tudi gospodarsko oslabiti. To je precej res. Naši veliki izdatki so 16 bilijonov na leto za oboroženo moč in 6 bilijonov letno za evropsko pomoč. Vse to je nujno radi ruskih groženj in nevarnosti napada od tam. Naši davko-plačevalci naj to vedo. Če bi Rusi upravljali le svoje stvari in ne vznemirjali sveta, bi tudi mi mogli živeti z mnogo manjšimi stroški. Ali USA ne more brezskrbno gledati kako se razvija dinamična moskovska sila, ki širi svoje podružnice po vsem svetu in kaže povsod svojo sovražnost proti nam in našim osnovam življenja.

Vojaška posvetovanja v Nemčiji

Velika parada USA vojske in zrakoplovstva v Frankfurtu — Pripravljeni smo za vsak slučaj.

Frankfurt, Nemčija. — Šefi generalnih štabov USA so najprej imeli konferenco z vojaškimi šefi Luxemburga, nato pa z zastopniki italijanske vojske, mornarice in zrakoplovstva. Od tu bodo odšli v London, Pariz in na Dunaj.

Izjavili so, da so ameriške vojaške sile v Nemčiji pripravljene za vsak slučaj in potrebo. General Bradley je izjavil, da se ameriške posadke v Nemčiji ne bodo zmanjšale v bližnji bodočnosti.

Šefi so prisostvovali veliki vojaški paradi, v kateri je sodelovalo 17,000 mož infanterije, tanki in motorizirane edinice in vojno zrakoplovstvo. Bradley je tudi izjavil, da računa, da bo skupna vojna sila zapadne Evrope postavljena v enem letu. Vandenberg pa je dodal, da bo USA vojno zrakoplovstvo v Nemčiji imelo v bodoče enoten tip aparatov jet-plane.

Ljudsko glasovanje o kralju v Belgiji

Bruselj, Predsednik vlade Henry Spaak je odpotovla v Švico, da skuša dobiti bivšega kralja Leopolda za načrt kako bi se rešilo vprašanje prestola v Belgiji. Po zadnjih volitvah, ki so bile pred nekaj tedni, namreč nihče ne more sestaviti vlade in parlamentarne večine, ker se stranke ne morejo zediniti glede vprašanja kralja. Sedaj so večinoma vsi voditelji strank za to, da se razpiše referendum, ljudsko glasovanje, da bodo vsi državljani glasovali in odločili ali hočejo, da se kralj vrne ali ne.

Uporniki v Grčiji so izgubili igro

Washington. — Predsednik Truman je v poročilu o pomoči Grčiji izjavil in pojasnil, da je sedaj celoten notranji položaj v tej državi mnogo boljši kot je bil kdajkoli po vojni. Komunisti nimajo več možnosti za zmago. Pomoč Amerike je bistveno pomagala, da so uporniki izgubili bojno silo, udarno moč ter politično privlačnost. Grška vojska je sedaj bolje organizirana in odpornejša.

Velika Črna maša za pobite Slovence

To knjigo moramo priporočati dan za dnem. Je taka umetnina, da bi bili največji narodi ponosni nanjo. To je biser za vsako slovensko knjižnico. Ne sme biti zavednega Slovenca, ki bi knjige ne imel. Naročite jo pri Ameriški Domovini. Cena je $2.75, s poštnino $3.00.

V oddelku, ki ga imenuje martirologij, se pesnik spomni vseh krajev, kjer so Slovenci med vojno in revolucijo umirali. O strahotnem taborišču Dachau takole pravi:

Dachau, mesto grozot dvajsetega veka,
kuhinja človeških kosti, srčnih maščob zaseka,
barbarska alkimija znanstvenega pračloveka:

usta se suše od pelina,
za smrt napijejo se plina
z zadnjim krikom: Domovina.

Rumuni aretirali angleškega diplomata

Bukarešta, Rumunija. — Britanskega vodjo poslanstva v Bukarešti Roderick Sarell-a so komunistične oblasti v Rumuniji aretirale skupaj z devetimi drugimi osebami. Vsi so obtoženi, da so pripravljali masovni pobeg iz Rumunije. Med aretiranimi je tudi hčerka bivšega kralja Albanije Eleonore Runca. Istočasno so rumunske oblasti odklonile, da bi dale dovoljenje britanskemu konzulu Selwyn-u dovoljenje, da bi smel potovati v Salzburg.

Dewey zahteva novo politiko glede Kitajske

Hamiuton, N. Y. — Governer Thomas Dewey, ki je govoril na univerzi Colgate o mednarodni situaciji, je ostro grajal Trumanovo vlado, ker glede Kitajske sploh nima nikake politike. Dejal je, da če bodo komunisti dobili v svojo oblast Kitajsko, bo prišla v njihove roke vsa Azija, Evropa bo ostala brez azijskega olja in bo na slabšem kot je sedaj ob vsej ameriški pomoči.

Kongresnica Bolton potuje v Evropo

Kongresnica Mrs. Frances Bolton potuje v Evropo, da obišče Francijo in Anglijo, kot članica odbora za zunanje zadeve, da tam dobi nekatere informacije in izvrši zunanje-politične naloge.

NOVI GROBOVI

Paul E. Požar

V četrtek bodo prispeli zemski ostanki vojaka Paul-a E. Požar, ki je padel v vojni v Franciji dne 14. decembra 1944. Hitel je na pomoč ranjenemu tovarišu, pa je v tem moral žrtvovati svoje lastno življenje. Za svoje junaško izvrševanje službe domovini je bil odlikovan s Srebrno zvezdo in Modrim srcem. K vojakom je šel leta 1943. Vojaško vežbanje je opravil v Ft. Lewis, Wash. Na bojišča preko morja so ga poslali v avgustu leta 1944. Pokojni zapušča 6 let starega sina Paula, očeta Josepha, doma iz St. Petra na Krasu na Notranjskem, mater Sarah, brata Henry, sestro Josephine, por. Mitschell in več drugih sorodnikov. Družina živi na 1087 E. 185 St. Pred vojno je bil zaposlen pri Bryant Heater. Pogreb z vojaškimi častmi bo v soboto zjutraj ob 8:45 iz pogrebnega zavoda Jos. Žele in sinovi na 458 E. 152 St. v cerkev Naše Ljube Gospe vedne pomoči na Neff Rd., kjer bo pogrebno sv. opravilo in nato na vojaški oddelek pokopališča Kalvarija. Častno stražo in druge vojaške časti bo pokojniku izkazala četa "Euclid Veteran's Club." Truplo bo na mrtvaškem odru v omenjenem zavodu od četrtka ob 4. uri popoldne dalje.

Pvt. George F. Valjato

V četrtek zjutraj bo prispelo truplo pokojnega Pvt. George F. Valjato. Padel je v vojni v Franciji 4. novembra 1944. George je bil sin Marka in Rose, rojene Grubišič, brat Marion, Josephine, Charles, Marko Jr., Julija, Marion, Zora, Steve, Emil, Mildred, Pfc. John, ki je tudi padel v vojni 22. januarja 1944 v Italiji, ko je bil star 20 let, in Katherine. Truplo pokojnega bodo položili v Grdinovem pogrebnem zavodu, 1053 E. 62 St., v četrtek po 6. uri. Pogreb z vojaškimi častmi bo v soboto 6. avgusta. Častna straža bo V.F.W. John Blaskovic Post št. 5275. Pogrebni sprevod bo šel iz zavoda ob 1. uri popoldne v Bethlehem Congregational Church na Broadway in Fowler Ave. Tam se bo začelo pogrebno opravilo ob 2. uri. K večnemu počitku bodo pokojnika položili na pokopališču Brooklyn Heights in sicer na vojaški oddelek. Pokojnikov oče stanuje na 1001 E. 63. St., mati pa je umrla v času, ko je bil pokojnik pri vojakih.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE. POMAGAJMO JIM!

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON. — Kongresnik Alfred L. Bulwinkle, demokrat iz North Caroline je objavil, da bo koncem tega zasedanja odstopil. Sedaj služi kot kongresnik že svoj 14 termin.

* * *

WASHINGTON. — Poslanska zbornica je odglasovala zakon o povečanju podpor veteranom vseh vojn. Proti ni glasoval nihče. Zakon vsebuje povečanja podpor veteranom samim in njihovim svojcem ter olajšuje pogoje za dosego veteranskih pravic za veterane iz prve svetovne vojne. Povečanje izdatkov bo predvidoma znašalo v prvem letu 112 milijonov 597,300 dolarjev.

* * *

GENEVA, ŠVICA. — Preko 2,000 ljudi beži iz dežel za železnim zastorom vsak mesec samo v zapadno Nemčijo. O tem je poročal ameriški delegat Walter Koschnik na seji ekonomskega in socijalnega sveta Zveze Narodov.

* * *

WASHINGTON. — Tom Clark in McGrath sta sprejela novi službi, ki jima jih je ponudil predsednik Truman. Clark bo postal sodnik najvišjega sodišča, McGrath pa generalni odvetnik v Trumanovi vladi. Obe imenovanji mora potrditi še senatni odbor. McGrath bo odstopil kot senator in predsednik narodnega odbora demokratske stranke.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Za nove naseljence—

Welfare Federation v Clevelandu bo razdelila med nove naseljence, posebno tiste, ki so prišli po novem D. P. zakonu, vse potrebno informativno gradivo. To bodo zbrana navodila o mestu Cleveland, navodila in predpisi za nove naseljence in pouk o državljanskih pravicah in dolžnostih.

Pozdravi s počitnic—

Sedmakovi iz 1024 E. 174. St. pozdravljajo iz Mehike in Kalifornije. V Hollywoodu so se ustavili pri Eddie Simsu, bivšem Clevelandčanu. — Iz Toronto, Kanada, pozdravljata Mr. in Mrs. Jakob Resnik. Ni tako vroče kot v Clevelandu, pravita, a pijača da je pa celo boljša. — Iz Washingtona, D. C. pozdravljajo Frances Eckhart, sinko Ronnie in hčerka Mary. Pravijo, da tam doli malo preveč kurijo.

70 jih bo imel—

Poznani Frank Ebrewein iz Madison, Ohio, si bo v soboto 6. avgusta obesil že 70. križ na svoje rame. Čestitamo, Frank! Le zdrav jih nosi še dolgo!

Prva obletnica—

V četrtek ob 6 bo darovana v kapeli St. Alexis bolnišnice maša za pok. Mary Majer v spomin prve obletnice njene smrti.

V Kaliforniji—

Mr. in Mrs. August Rijavec iz 6836 Bayliss Ave. ter Mr. in Mrs. Charles Schmunk gredo v Los Angeles, Kalifornija za 3 tedne. Tam bodo gostje pri bratu od Mrs. Rijavec, Jimu Paulich. Želimo jim mnogo zabave.

Dobrodošli—

Mr. Emil Benčar, iz 6727 Edna Ave., se je ravnokar vrnil z svojo soprogo iz glavnega mesta Washington, D. C., kamor sta se odpeljala na obisk za par dni. Izjavila sta da bo naš predsednik Mr. Truman imel v kratkem prav čedno stanovanje, ker bo vse prenovljeno.

Kongres želi jamstev da bo Evropa enotna

Washington. — V kongresu se javlja vedno bolj zahteva, da naj dobi Evropa pomoč za oborožitev samo pod pogojem, da se vse države zavežejo, da bodo izvedle tesnejšo unijo, zlasti popolno enotnost v slučaju potrebne obrambe proti napadalcu. Skupina kongresnikov in senatorjev zahteva, da evropske države dajo take konkretne obljube vnaprej. Sestaviti se mora enotna organizacija, ki bo jamčila, da se bodo vse združene vojaške moči mogle sistematično uporabljati v slučaju kakršnekoli potrebe. Postaviti se mora vnaprej enotna skupna vojaška komanda vseh sil. Kongresniki in senatorji so sporočili to svoje mnenje tudi šefom generalnih štabov, ki sedaj razgovarjajo z evropskimi komandanti.

Nova akademija za zrakoplovstvo

Washington. — Tajnik za narodno brambo je predlagal kongresu zakonski načrt o graditvi nove akademije za vojaško zrakoplovstvo. Gradba bo veljala 171 milijonov dolarjev. Najbrže bodo zgradili novo akademijo v Randolph Field, Texas.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily exxcept Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 151 Wed., Aug. 3, 1949

AUGUST

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Usodne laži

V zadnjih letih smo pogosto imeli priliko opazovati kako je usodna laž imela odločilen pomen v dogajanjih in razvoju velikih in manjših dogodkov, ki so določili in odločili usodo mnogih narodov. Očitna laž, prevara, intriga so bile najnavadnejše pojave, kar redne stvari na mednarodnih konferencah, v resnih izjavah komunističnih državnikov v najusodnejših preokretih in pri odločanjih o najvažnejših stvareh. Dasi je laž zelo splošen greh in napaka človekova, vendar ni zloraba laži za politične namene nikdar prišla tako grobo do izraza, kot odkar imamo komunistične države in državnike, oblastnike in diplomate. Trajalo je dolgo let, da so se zapadni ljudje navadili in sprejeli, da komunistični zastopniki trdijo pred celo svetovno javnostjo najbolj debelo neresnico zavestno in drzno, samo da dosežejo cilj ki jim ga narekuje trenotna taktika komunistične politike.

Ponovno smo že mogli govoriti o laži kot enem izmed najrednejših sredstev komunističnga političnega boja in propagande. Žal je to sredstvo tudi eno najnevarnejših. Izkazalo se je, da stalno in drzno ponavljana laž vendarle pusti svoj utis ali kakor pravi slovenski rek: Laži in laži, nekaj bo le ostalo.

Pa še koliko ostane. Pa še kako dolgo drži. Le spomnimo se kako dolgo je ta ali oni izmed nas bil pod vtisom laži iz domovine, kako dolgo je mnogokteri verjel, da je partizanska borba v Sloveniji bila res neka borba za osvobojenje in kako dolgo marsikdo ni sprejel resnice, da je titovska vlada kruto nasilje in brezvestna samopašnost učenčkov iz Moskve.

Moramo se opozarjati dan za dnem na nevarnost laži v javnem življenju. Moramo se opozarjati v rednem, mirnem času. Kadar je kaj izrednega, zlasti kadar so hudi časi, kadar nastopi pomanjkanje in posebna stiska, takrat je doba žetve za sejalce laži. Vsi vemo, da komunisti in sovražniki Amerike posebno računajo, da bodo mogli v času kake depresije z lažjo splesti zmedo med ljudmi, spraviti med množice nered in upornost in metati klice revolucije na široko po Ameriki. Zaslišanja in dokumenti pred sodiščem povedo kako so se komunisti pripravljali, da bodo zanetili upor po Ameriki, ko so računali, da bo med nami nastopila depresija v povojnih letih. Videli smo, kako so komunisti izrabili čas okupacije in druge svetovne vojne, da so zažgali kar grmado laži po Sloveniji, prevarili veliko domačih ljudi, da so jim verjeli in končno prevarili Anglijo in Ameriko, da sta podpirali Tita kot svojega zaveznika, ko je v resnici bil njun smrtni sovražnik in mu ni šlo za nič drugega kot za komunistično revolucijo. Vidimo sedaj kako se žal ta igra ponavlja in Tito spet nadeva masko prijatelja Amerike, ko rabi njeno pomoč. Vidimo kako ta notorni pokvarjenec in lažnjivec uspeva, da je najprej prevaril Angleže, potem Amerikance, nato Ruse in sedaj zopet skuša varati svet s svojim narodnim komunizmom, ki ga slika kot izraz volje jugoslovanskih narodov.

Zato je kar potrebno, da si večkrat pokličemo v spomin osnovne reči o laži, predstavimo stvari, ki izpričujejo sedaj posebno nevarno komunistično laž kot orodje politične borbe.

Satan je oče laži in iz laži izvira ogromno zlo za človeštvo od začetka. Komunizem je nauk sovraštva, nauk zavisti, nauk pohlepnosti in zavisti, tedaj nauk porojen iz človeške zlobe. Zato ni čuda, da mu je vsako zlo sredstvo dobrodošlo in da je tudi laž zanj izredno uporabna in dobro došla. To je satanovo delo. Zopet: kjer je satan, tam je laž. Ves komunizem je zasnovan na laži, dela stalno z lažjo, vse njegove obljube so lažnjive.

Sicer pravi slovenski pregovor, da ima laž kratke noge. Vendar nas zgledi iz današnjega časa uče, da je laž dovolj močna, da zapelje cele narode, da premakne cel tok zgodovine v strašne polomije in pogube. Moč laži je marsikje in pri marsikom držala tako dolgo, da je komunizem dosegel oblast. Takrat je spoznanje prepozno. Takrat že nastopi bridka resnica, da je komunizem tiranija, je nasilje, ki se ga ni mogoče znebiti s spoznanjem in spremembo prepričanja. Takrat ko je komunizem v sedlu, je navadno potrebna krvava borba, da se doseže osvobojenje od te laži in vsega njenega zla.

Naš ljudski pregovor pravi, da če berač na konja sede, tako jaha, da ga sam hudič ne vjame. Podobno bi mogli reči o komunizmu. Če ta pride do oblasti, potem si tako podvrže deželo in ljudstvo, da se ga zamanj skušajo otresti vse narodne množice. Slovensko ljudstvo je spoznalo komunizem na svoji koži, je izkusilo vse njegove laži ali kaj pomaga, sedaj ko je vse uklenjeno na rokah in nogah, sedaj, ko ga OZNA, milica in vohunski aparat stranke tako nadzira, strelja, zapira, tako strada in uničuje, da si niti migniti ne upa nihče proti komunistični vladi in vsak ve, da stavi takoj življenje na kocko kakor hitro bo pustil svojim mislim in dejanjem količkaj svobodnega razmaha. Sedaj, ko je prepozno, prihaja marsikje spoznanje in obžalovanje, sedaj je posebno jasno kako velike in usodne so bile laži komunistov o svobodilni fronti, borbi in končni narodni osvoboditvi.

Da bi bili mi tu v Ameriki kolikor mogoče obvarovani pred takimi prevarami, si bomo še večkrat ogledali te laži malo podrobneje.

Odpri srce, odpri roke. . .

P. Bernard Ambrožič

No, tak pa le ni popolnoma za stonj moje razgrajanje po tej koloni. Vsaj od časa do časa pride to spoznanje pred moj oči ali ušesa. In ko tako spoznanje pride, je takoj tudi nova zaloga poguma pri roki. Pa tudi nova zaloga materijala za — prihodnjo kolono. . .

Dvoje dokazov za resnico, ki je zapisana v prvi vrstici tu zgoraj:

* * *

Gotovo ste že pozabili, da sem pred meseci pisal o žalostnem položaju goriških Slovencev, beguncev, zraven pa malo priporočil, naj bi jim kdo kaj poslal.

Te dni mi je prišlo pred oči naslednje pismo:

"P. n. Justina Volarič, Greenwood, Wisconsin.

Spoštovana gospa!

Prejeli smo v redu Vaš dragoceni zavoj perila in oblek, čevlje in denar. Za toliko Vašo skrb in plemenitost sprejmite, spoštovana gospa, našo najiskrenejšo zahvalo. Mnoge begunce, zlasti sedaj zadnje, ki so kar iz celih vasi ob meji pribežali v Gorico, smo lahko s tem osrečili tako, da so se nam solznih oči zahvaljevali. Vsa zasluga gre Vam, plemenita gospa, in Bog Vam bo gotovo bogat plačnik.

Oprostite, da se drznemo v imenu beguncev še nadalje prositi za Vašo naklonjenost. — Gorica, 25. junija 1949.

Marijan Komjanc, duhovnik.
Riva Piazutta 18, Gorica, Italy.

* * *

Pismo govori samo zase in jaz nimam nič drugega pristaviti kot prošnjo Justični Volarič, naj mi ne zameri te objave. Vem, da ji ne bo prav, toda radi zgoraj omenjenega "dokaza' je bila objava potrebna. Potrebna morda še radi česa drugega, saj razumete. . .

* * *

Drug "dokaz" je pa še toliko bolj očiten in naravnost ganljiv. Današnja pošta je prinesla pismo:

"Oglasil se je pri meni . . . in me prosi, naj pišem mesto njega. Izjavil je, da je pripravljen takoj založiti $1,000 v gotovini ali čeku ali kakorkoli kot garancijo za družino PETER GERKMAN, če bi s tem mogel pomagati družini, da se preseli k svojemu sponzorju. On sam ne more biti sponzor, ker nima niti stanovanja niti zaposlitve za družino. Garancijo pa je pripravljen založiti. To je ponudil in prosil za strogo tajnost, da se o tem nikjer ne piše in ne govori."

* * *

Ali ni to naravnost nekaj veličastnega? Tako se mi zdi, kakor da je ta uspeh vreden truda prav za vse "kolone," kar sem jih kdaj napisal. V resnici nisem imel upanja, da se bo to zgodilo, ko sem tipkal tisto zgodbo o Gerkmanovih. In vendar je prišlo do tega. Hvala Bogu in neimenovanemu dobrotniku!

Brali ste, da v pismu stoji: "je prosil za strogo tajnost, da se o tem nikjer ne piše in ne govori." Zelo lepo! Toda kako morem molčati? Saj nazadnje to samo na sebi še nič ne pomeni, zakaj Gerkmanovi še nimajo — sponzorja . . . ZDAJ bi se pa utegnil le najti! Že zato sem moral to povedati, če bi se že drugače premagal in molčal. Dotični ponudnik naj se pa nič ne boji — stavim glavo, da ga ne boste "pogruntali"!

* * *

Rad bi objavil še kak tretji, četrti in peti "dokaz." Končno bi ne bilo tako zelo težko, toda tako očitnih kot sta omenjena dva, skoraj nimam pri roki. Kaj pa če bi ob tej priliki posegel v nasprotno smer in povedal, kako človek dostikrat — v prazno zadene. . .

Zdi se mi, da sem najbolj "v prazno zadel" tistikrat, ko sem pisal o — posojilih . . . namreč o posojilih LIGI Kat. Slov. Amerikancev. In ta posojila naj bi bila v pomoč novim Amerikancem, bivšim beguncem.

Na tisto moje pisanje je pač prišel odziv od strani beguncev, popolnoma tiho je pa ostalo v vrstah naših "starih" Amerikancev, tukajšnjih Slovencev . . .

Niti kak uradnik ali drugače splošno znan podpornik LIGE ni črhnil na tisto ne bev ne mev . . . Moj predlog je pač menda bil res tako "gorostasen," da se niti odkimati nanj ni izplačalo . . .

* * *

In vendar! MORAMO se zavedati, da je v tehle časih na ramenih katoliških Slovencev v Ameriki prečudna odgovornost. Razumem! Vi nimate lahkega vpogleda v ves problem, ki je pred nami in med nami. Gotovo, od tu, kjer nastajajo te vrstice, se problem vse lažje pregleda in razume. Zato bi pa smatral za greh, če ne bi spet opozarjal in opominjal: Spoznajte tudi drugi, kaj je na tehtnici!

* * *

Ko od časa do časa slišimo, da begunci prihajajo v čednem številu in bodo še v čednejšem številu prihajali, če Bog da, si kar mislimo, da je to vse, kar je potrebno. Da bo le enkrat tega begunskega "onga" konec — pa si lepo oddahnemo in obrnemo misli drugam.

O ja! Tu pa tam se malo pojezimo nad poročili, ki jih tu pa tam slišimo: V glavnem prihajajo iz begunstva v Ameriko — judje!!

To nas jezi, vsaj na videz, malo pokritiziramo Ameriko in jude, pa se spet vse pomiri v nas in mirna Bosna! Ne pomislimo pa, da judje pač prihajajo zato, ker njihovi ljudje zanje skrbe in imajo zanje ORGANIZACIJO. In njihova organizacija ima ljudi, ki delajo, pa ima tudi denar, da svoje pošteno podpro!

* * *

Naši begunci so po večini zares dobri ljudje. Če bi mogli ostati skupaj v tej deželi, bi pomenili nekaj velikega za Ameriko in naš narod tu. Toda takoj po prihodu se razkropijo na vse strani ogromne dežele. Povsod so kakor kapljica v morju. Premnogi bodo kmalu le nase navezani. Vsak se bo prerival skozi življenje v tej deželi, kakor bo pač vedel in znal. Kdo more reči, da so ti ljudje dovolj trdni, da bodo ohranili svojo trdnost v dobrem vselej in povsod, če ne bodo imeli močne opore v splošni slovenski skupnosti v novih razmerah?

Pomislimo malo, koliko smo slovenski katoličani izgubili med starimi naseljenci, ker je vladala brezbrižnost v krogih, ki bi lahko bile močne centralne opore novim ameriškim Slovencem? Zdaj gledamo nazaj v tiste čase in iščemo razlogov za strahotno odpadništvo, mečemo krivdo na razne poedince in organizacije, cerkvene in svetne, pozabimo se pa trkati na prsi in priznavati, da smo današnji "stari" slovenski Amerikanci kar zelo podobni onim "starejšim," ki valimo nanje krivdo . . . "O, naj le prihajajo novi, dosti prostora je zanje v Ameriki!" Drugih dolžnosti si pa ne upamo naložiti . . .

* * *

O, seveda! Naše župnije, naše bratske podporne organizacije, najrazličnejša društva bodo z veseljem sprejela te nove naseljence med svoje članstvo. Še iskali jih bodo najbrž, zakaj vsak nov član pomeni novo "moč" za društvo, finančno in moralno moč, seveda. Toda zakaj misliti na te ljudi šele takrat, ko bodo že "zreli" za sprejem in udejstvovanje v organizacijah? Ali bi ne bilo zelo na mestu, če bi se organizirana slovenska skupnost tu že POPREJ zanje zavzela in zanje nekaj resnega storila. To bi bilo vse večjega pomena kot samo čakati takorekoč za grmom in "prežati" nanje, kdaj bodo dosti blizu, dosti "petični" in dosti "zanesljivi," da si kaka organizacija upa iti na agitacijo mednje?

Moj apel niti ne pomeni kake "žrtve" ne za poedince med nami ne za organizirane skupine. Ne pozivljam vas na žrtve s posojili. Pozivljem vas le na "investicije"! Kdor more razumeti, naj razume!

* * *

Veliki časi so in so prav zdaj! Veliki časi hočejo velikih ljudi! Če se bomo izkazali v teh dneh za majhne, se bomo čez nekaj let spet vse križem za ušesi praskali in iskali krivcev. In jih bomo spet našli vsepovsod — samo nase bomo pozabili pokazati, kakor že večkrat . . .

Ponavljam: LIGA se mora preosnovati — korak za korakom — v centralno organizacijo v pomoč "Novim Amerikancem." Ne sme leči v grob, ko bo zmanjkalo beguncev, katerih klici na pomoč so jo priklicali v življenje. Ali bomo to nujnost razumeli ali je ne bomo?

Prijazno vabilo na piknik

Cleveland, O. — V nedeljo 7. avgusta priredi St. Clair Rifle & Hunting klub piknik na svoji lastni farmi 1 miljo južno od ceste 84 v Painesville.

Znano vam je že, da naš klub ne vabi dostikrat, ali kadar pa vabi, tedaj tudi lahko veste, da ne vabi za malenkost, ampak vam že samo ime našega kluba pove, da tja je treba iti, kjer so zbrani lovci od St. Clair Rifle kluba.

In ta klub vabi danes prav vse naše sosednje lovske klube. Prav posebno pa so vabljeni lovci od Euclid Rifle kluba.

Na razpolago bo vsega v obilni meri in vse najboljše. Prostora bo tudi dovolj za vse in kjerkoli boste hoteli, lahko se boste greli na soncu ali pa se hladili v hladni senci košatih dreves, pod streho ali na prostem. Jedila bodo najboljše izbrana in okusna; pijača— hladna ali vroča, balincarski prostori so lepo posnaženi in zglajeni, godba prvovrstna in seveda tudi streljali bomo, da bo odmevalo od sosednjih hribov. Pa tudi lepo število nagrad je pripravljenih za dobre strelce.

Torej, iz vsega tega vidite, da ni nobenega vzroka, zakaj ne bi ta dan prišli na ta naš piknik ter se z nami vred veselili. Zato le pridite, da vam ne bo pozneje žal, ko bo prepozno. Le vsi na plan!

Matere kar brez skrbi pripeljite svoje male s seboj, ker bo tudi zanje dovolj prostora za vsakovrstne igre in tudi šest gugalnic (swings) je na razpolago.

Navedel sem tukaj samo nekaj zanimivosti, ki vas bodo čakale, da pridete in se poveselite z nami vred. To vabilo vam pošilja eden izmed članov, ki vam vsem želi veliko zabave in razvedrila, klubu pa tudi uspeha.

Član kluba.

Na obisk v Kanado

Cleveland (Newburgh, O.— Ker mi je že večkrat kateri namignil, da bi se ta ali oni rad malo seznanil z našimi novimi naseljenci v Kanadi in ker vem, da imate mnogi svoje sorodnike tam, s katerimi bi radi prišli v dotiko, zato sem najela bus, ki nas odpelje 6. avgusta zjutraj. Ker bodo 7. avgusta imeli tam mašo prevzv. škof dr. Rožman v poljski cerkvi Marije Čenstohovske v Torontu, bodo tam zbrani mnogi tamkajšnji novi naseljenci iz okolice Toronta v Ontario in bo tako marsikateri imel priliko srečati katerega svojih.

Naš rojak, Mr. Resnik, je odšel že 30. julija tja in bo tam naznanil naš prihod. Torej, kdor želi iti, naj se javi takoj pri meni na 3558 E. 81 St. ali me pokliče po telefonu MI 5369. Vse drugo pa imam preskrbljeno za vse. Pozdravljeni,

Mrs. Apolonia Kic.

Ob enajsti obletnici

Pok. Val. Grillu, umrl 14. jun. 1938 v Clevelandu

Enajst let, dragi Valentin,
že spiš v gomili na Kalvarji.
Tvoj duh pa živ je vrh višin —
nesmrten zdaj si v večni zarji.

Nenadno si odpotoval —
tedaj je bilo še poletje.
Še junij se Ti je smehljal,
z gredic je še duhtelo cvetje.

Odšlo pa sonce je v zaton,
čeprav mladost je še cvetela;
utihnil je mrtvaški zvon
in pesem, ki sva tam jo pela.

Počivaj v Bogu, Valentin!
Prijatelj Tvoj na grobu moli.
Ni mrtev v srcu še spomin,
pozabil Te ne bom nikoli.

Limbarski.

Kako je doma!

Barberton, O. — Ker berem v Novi Dobi vsaki teden članke izpod peresa g. J. Roglja, ki se je pravkar vrnil iz Jugoslavije in ve povedati o tamkajšnjih razmerah samo dobro . . , zato želim, da priobčite tudi to pismo, ki sem ga prejela zadnji petek in ki se dobesedno glasi takole:

"Zadnjih 14 dni je zelo veliko natiska za udarniško delo— smreke sekat. Naša F. je dobila že štirikat poziv, trikrat da mora iti smreke sekat, enkrat da mora iti pa v Postojno s kravami furat. Dosedaj je še vedno izgovorila z boleznijo. On je tudi dobil za sekat, ako noče iti, mora plačat 50,000 din. On se je sedaj izgovoril, da bo šel, kadar bodo šli vsi gospodarji in tako polni revmatizma kot je on.

"Veš, pa ni samo pri nas tako, je povsod. Sedaj je košnja in toliko plevela po njivah, pa je kar "mus" v gozd sekat. Dekleta jokajo, katera se ne more zgovorit. Veš pa ne samo mladi, ampak tudi stari do 55. leta so pozvani. Po časopisih pa pišejo o prostovoljnih delovnih urah. Njive so tudi vse zmerjene in popisane kaj je kje vsejanega ali posajenega. Šešteta je vsa živina od konj do piščet. Dajatve bodo ogromne, dati bo treba od vsake živali in tudi od vsakega sadnega drevja. Ako koga osumijo, da premalo zapiše, pošljejo komisijo. Tako so prišli tudi k našemu sosedu kokoši štet.

"Vse, kar uzamejo, plačajo po maksimalni ceni. Ta cena je pa le za odajo. Pri nas ne dobimo nikdar nobene reči po maksimalni ceni. Na primer: prašiča 5 tednov starega kupiš v prosti prodaji za 2,800 to 3,000 din; jeseni moraš pa 150 kil težkega prodati po maksimalni ceni, dobiš pa okrog 2,-500 din zanj. Tako je z oddajo in maksimalno ceno pri vsaki stvari. Z gozdom, ki je bil ponos kmeta je ravno tako. Kmetje so hranili smreke za vsak slučaj, da bodo imeli za kako silo. Sedaj pa hodi oblast po gozdovih in ako ni gospodarja poleg, kar sama lisi "krle" smreke. Kdor jim je bolj v želodcu, tisti mora več dat če jih le ima. Ravno tako je z bukovimi drvmi . .

"Da bi sam gospodar posekal in prodal na prosti prodaji, pa ne sme. Ko so prišli do smrek, ki so bile last poslanca, jih je prepovedal sekat; tisti pa, ki so sekali, so jih nalašč kljub prepovedi začeli sekat, sedaj so zaprti. Za dobrobit države in zvršitev petletke moramo delat le revno in preprosto ljudstvo. Gozdovi vel. posestnikov in grajščinski so že zelo izsekani. Sedaj se seka vse od kraja, zato je taka natiska za prostovoljne udarnike.

"V Žerovnici, ko so prišli iskat voznike, so se nekateri uprli, so se tupli in streljali. Tisti, ki so se upirali, so zaprti, delo gre pa svojo pot naprej. Včasih pride kak ukaz, ki ni nikomur podoben. Zadnjič je bilo v časopisih, da se mora vsa trava ta mesec pokosit in da mora naša in sosednja vas addati 70,000 kil sena. Ali pa pride ukaz iz odbora: Ti moraš vsejati toliko buč ali sončnic, toliko moraš pridelat semenske kolerade, toliko semenske detelje itd, itd. Vsa ta natiska je zato, da bi nas spravili v obdelovalno zadrugo. V zadrugi so samo tisti, ki so še od začetka vpisali, novega člana ni nobenega. Kako se počutijo v zadrugi, ne vem. Tisto pa vem, da če bi bilo kaj dobrega, ne bi nas tako silili notri, bi sami pograbili.

"Vsakikrat, ko kaj dobijo, izvemo iz odbora ali pa od vaških magnatov, da za nas ni nič. Življenje postaja vsak dan bolj neznosno. Ali smemo upati kdaj na kaj boljšega. Jaz ne pričakujem nič. Ako pride to pismo oblasti v roke bo šlo v koš; ako ga dobiš ti v roke, boš vsaj malo vedela, kako živimo. Opisala sem Ti zato, ker se nekaj čuje, da se ne bo smelo več v Ameriko pisat. V nedeljo bom šla V . . . in bom tam oddala pismo.

"P. S.: Danes smo dobili ukaz za oddajo 2,000 litrov mleka in 3,000 din davka. V časopisih pišejo, da je pri nas preveč obljudeno, da nas bodo več preselili . ."

Imam pa na razpolago na stotine pisem in naj omenim še to, da imam pisma iz vseh grajev Slovenije: iz Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in tudi iz Slovenskega Primorja in ki vsako izmed njih priča o žalostnih razmerah naše stare domovine.

Frances Ošaben.

Nesporazum

"Neka dama želi z vami govoriti, gospod ravnatelj," je rekel vajenec.

"Kakšna pa je?"

"Videti je čedna, za moj okus celo preveč čedna."

'Naj vstopi!"

Ko je dama zapustila pisarno, je ravnatelj poklical vajenca.

"Ti imaš pa čudovit okus," je rekel ravnatelj.

"Mislil sem pač, da utegne biti vaša gospa," je plaho rekel vajenec.

"Saj je tudi res bila," je ravnatelj nejevoljno zamrmral.

V samotah pragozda

S. Scoville ml. — Pavel Holeček

Ob solnčnem zahodu je dospel Indijanec k uti in prinesel obe koriti polni zlatorumenega medu. Vilče je še vedno lečil obraz s hladnim šotnim mahom; pogledal ga je očitaje.

"Gotovo si domišljuješ, da si strašno prebrisan," je dejal in se poskusil smehljati. "Daj bi dolar — samo ko bi ga imel— da bi zvedel, kako se ubraniš čebel, da te ne umore."

"M—m—m—m," se je glasil Rokov odgovor.

"Kaj meniš?"

"M—m—m—m."

"Ne razumem te."

"Tako brenči matica. Pozabil si brenčati." In Rok je izbruhnil v tako silen smeh, da se je moral kar valjati po postelji iz igličevja. Šele ko mu je Vilče zagrozil, da mu vrže vrele vode v glavo, ga je veselost nekoliko minila.

Deseto poglavje

NOČNI OBISK

Večerjala sta prav sijajno. Začela sta s kokošjo pečenko in ocvrtim ribami, ki sta si jih še osladila s precejšnjim kosom satja; nato sta zaključila večerjo z dobrim litrom svežih, na debelo z medom pokritih jagod. Vilče je moral priznati, da je imel Rok čisto prav. Odkar sta zapustila Šent Pavel, nista pokusila sladkorja; zato se jima zdaj ni zdelo nič posebnega jesti ribe in kokoši z medom. Močna sladkoba jima je popolnoma nadomeščala sol. Nekaj časa se je Vilčetu zdelo, da se ga sploh ne more zadosti naužiti, in čutil je, da je telo ves čas, kar sta živela v gozdu, tega živeža težko pogrešalo.

"Kaj napravite Indijanci, da dobite sladkor?" je vprašal med večerjo.

"Navadno brez sladkorja," mrmra tovariš. "Včasih, če dosti daleč na jugu, najdemo med. Spomladi pijemo javorov in brezov sok, izkuhavamo medene akacije in jemo raznovrstne jagode. Kopljemo tudi sladke korenitnice."

Po večerji sta naložila drva na ogenj, da je plamen visoko švignil in se je slišalo prasketanje daleč naokoli. Tovariša sta se zleknila na posteljah in se pogovarjala Nebo nad njima si je prižgalo zvezd, kolikor jih le premore lep večer v poznem poletju. Na vzhodu je žarela skupina gostosevcev. Rok jih je nekaj časa zamišljeno opazoval in nato začel pripovedovati prijatelju skrivnosti z neba.

"Te zvezde prinašajo srečo," je dejal ter pokazal z roko proti ozvezdju. "Ded je pravil iz svojih otroških let, da je velik praznik, kadar se to ozvezdje v maju prikaže na nebu. Ves rod pride pod milo nebo, pleše in poje in napravi pojedino. Kadar stoji ozvezdje opolnoči najvišje, gre poglavar in se skrije."

"Zakaj?" se čudi Vilče.

"Kadar se "srečne zvezde' nahajajo opolnoči najviše, mora poglavar vse storiti ali dati, česar ga kdo poprosi. Ded povedal, da rod vse preišče da najde poglavarja. Mora tistemu, ki ga najde, kaj dati."

"Veš kaj," reče Vilče po kratkem pomisleku, "da sem jaz poglavar, bi se to noč skril vrh drevesa, kjer bi me pohlepen človek, kakršen si na primer ti, ne bogel najti."

"Saj se ne upaš na drevo, kjer se lahko srečaš s starim ježevcem," se smeje Rok.

"Povej mi še kaj o zvezdah," reče naglo Vilče, da bi okrenil pogovor v drug tir, "potem se tako prijetno zaspi."

Tedaj se dvigne luna nad gorski greben in posveti po samotnem gozdu. Bila je skoro polna in na zlatem obličju so se ji risala gorovja in globoka ognjeniška žrela, ki jih v daljnogledu tako razločno vidimo.

"Glej, mesec ves opraskan; kunec ga je," pripomni Rok in kaže na nebo.

"Katerega kunca pa misliš?"

"Pozimi," odgovori Rok, "lahko vidiš njegove sledove na nebu pod lovcem."

"To bo bržkone Orion s svojim pasom treh svetlih zvezd," meni Vilče.

Rok prikima. "Da. Pod pasom vidiš kunčeve sledove, dvoje odtiskov bolj narazen in dvoje malo bolj skupaj. Tako beži kunec v snegu. Na nebu so to štiri zvezde.

Neko noč," nadaljuje Rok, "je spal kunec za grmom. Mesec pride dol in kunca odnese s seboj. Ali žival, ne bodi lena, ga brcne z zadnjimi nogami in mu razpraska obraz; nato ga mesec izpusti in kunec uide. Njegovi sledovi gredo čez pol neba."

"To je res lep skok," pripomni Vilče. "Često sem se vpraševal, odkod so svetle in temne lise na mesecu. Veseli me, da sem zdaj zvedel. Nadaljuj, Rok, in povej še kaj o zvezdah!"

Rok je zaspano gledal proti nebu.

"Dobro," je dejal, "povem ti povest z neba. Nekoč je imel velik poglavar kočo ob veliki reki na nebu," in pokazal je z nogo proti "rimski cesti", ki se je bleščala preko nočnega neba. "Poglavar imel krasno hčer — skoro tako lepo kakor sem jaz."

Vilče je zagodrnjal nekaj nerazumljivega.

"Hči zdaj tam zgoraj," nadaljuje Rok in pokaže proti Vegi, jako svetli zvezdi v ozvezdju Lire na samem kraju "rimske ceste". "Nekega dne pride mlad poglavar iz drugega rodu čez reko, da bi videl mlado Indijanko. Hoče jo vzeti s seboj, pa prihiti njen oče in ga nažene v vodo. Preplava jo, dasi strelja oče s puščico za njim." Po teh besedah opozori Vilčeta na majhno, slabo brleče ozvedje Puščice v "rimski cesti," ki se nahaja tik nad malim, svelim Delfinom.

"Dospel srečno na drugo stran, gledal hrepeneče čez reko za Indijanko. Tudi ona veliko hrepenenje, pa ni znala plavalti, a on ni imel čolna. Poglavar stoji zdaj tamle gori," in Rok pokaže na svetlega Atairja v ozvezdju Orla onkraj "rimske ceste". "Stoji tam, vidiš, ima dva hrabra tovariša pri sebi, neprestano kliče hlado Indijanko in ona vzdihuje po njem. V sedmi noči sedmega meseca, če je nebo jasno, lete vse zlatovranke sveta na nebo, napravijo most čez velik reko, mladi poglavar in deklica se snideta na sredi. Ko napoči jutro, se vrneta, most razpade in zlatovranke odlete spet na zemljo.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

Slovenska makabejska družina

(Piše Mavsar Jože)

(Nadaljevanje.)

Jutri se bodo pri svojih terencih (v vsaki vasi so imeli svojega zaupnika, ki jim je poročal o vseh ljudeh v vasi) informirali o meni. Temna noč me bo vzela. "Osvobodili" me bodo najbrž življenja, v najboljšem slučaju pa mi potisnili puško v roko, da bom moral z njimi vred osvobojevati narod, to se pravi: ropat, požigat slovenske domove in moriti najboljše Slovence. Te strašne misli so me vrgle s postelje sredi noči.

Odšel sem v grad Dob k očetu po svet. Ko sem mu povedal, kaj se je zgodilo doma, se ni prav nič začudil. "Kaj naj pričakujemo od te roparske in morilske bande. O s v obodila nas bo premoženja, če pa ji pridem v roke, še življenja", mi je odvrnil oče.

"Kaj naj torej storimo, ata?", sem ga vprašal.

"Če naju z bratom dobe jutri večer doma, naju bodo odpeljali v gozd. Če se umakneva, bodo obračunali z družino. Če zbeži vsa družina, nam bodo razbili hišo in pokradli, kar bo ostalo."

Oče je bil zelo miren in razsoden mož.

"Joško, povej mi, kaj je več vredno: vaše življenje ali vaše premoženje? Zapustite dom vsi! Pripeljite s a b o nekaj obleke in živeža, pa boste tu v gradu prenočevali. Podnevi boste obdelovali kmetijo, na večer pa se vrnili v grad, kjer boste vsaj v miru zaspali;" Tak nasvet nam je dal oče in po njem smo se ravnali.

Komunisti so nas sicer naslednjo noč osvobodili vsega, življenje smo si pa le rešili vsaj za nekaj časa. Podnevi smo obdelovali polje, skrbeli za kmetijo, o mraku pa si poiskali žavetišče v grajskih sobanah.

Tako so nam med strahom in upanjem tekli dnevi. Jesensko listje se je osulo, narava je legla k počitku in se zavila v mrtvaško beli snežni prt.

Zadnji Božič med svojo družino

Sledili so božični prazniki in z njimi dogodki, ki mi bodo ostali vse življenje v neizbrisnem spominu.

V teh najlepših praznikih krščanstva, ki jih slovenski narod posebno slovesno obhaja, smo bili razen treh bratov: Dolfija, Pavla in Francija, vsi zbrani okoli svojih staršev. Na večer sv. Štefana, prvega krščanskega mučenca, smo se kakor vsak večer zatekli v grad Dob. Prepevali smo svetonočne pesmi in molili rožni venec. Nismo slutili, da večini izmed nas teko zadnje ure . .

Okoli desetih ponoči se je začelo prvo dejanje drame, ki je stopnjema rasla v tragedijo.

Pod gradom so zadrdrale strojnice . . .

"Partizani." Je zamolklo jeknilo v noč, se odbijalo od gluhih sten, udarjalo v mozeg in kri.

Sladka pesem o betlhemskem hlevcu je izzvenela. Prekipevajoča pesem revolucije, pesem strojnic in pušk, pesem razvrata in krvi jo je preglušila.

Otroci so planili s postelj in zakričali na ves glas: "Ata, partizani!"

"Otroci spite in ne bojte se! Grad je utrjen in oborožen tako, da partizani s svojim preprostim orožjem, ne bodo mogli do nas". Tako nas je tolažil ata. Legli smo nazaj v postelje, zaspal pa ni nihče.

"Izdajstvo, partizani so v prvem nadstropju gradu!" je odjeknilo po vsej mogočni stavbi komaj četrt ure za tem.

Kako so prišli partizani v utrjen grad, še danes ne vem. Nekateri domačini so domnevali, da je najbrž kdo od grajskih uslužbencev odprl vrata med tistim časom, ko je neprevidni laški stražar, ki je stal znotraj vrat v pritličju, hitel v prvo nadstropje, poročat komandantu o položaju.

Grozno rjovenje je pretreslo vse ozračje:

"Vdajte se! Vdajte se!"

Srca so nam zadrhtela v doslej neznani tesnobi. Videli smo, da se vojaška posadka, ki se je bila zabarikadirala v drugem nadstropju gradu, ne bo mogla dolgo upirati. Bili smo obkoljeni, na milost in nemilost izročeni svojim preganjalcem.

Tudi smo se zadržali v drugem nadstropju. Vojaki, ki so v prvem paničnem strahu kakor brez gleve tekali sem in tja, so se znašli in se postavili v brambo. Poznali so partizansko krutost in se zavedali, da ne morejo računati na prizanašanje. S strojnicami so zadrževali napadalce, da niso mogli v zgornje nadstropje.

Tudi graščak je z nami delil usodo obleganih in smrti zapisanih. Njegova žena in njegov sin sta ob napadu ostala nekje v spodnjih prostorih.

"Vdajte se!" so znova tulili komunisti. "Ako se ne predaste, bomo grad zažgali in grofovo ženo vrgli v ogenj": Žena je res izginila brez sledu, med tem ko sem sina videl nekaj dni za tem mrtvega, s prebito lobanjo in nagega. Partizani so svojo žrtev navadno okradli, sklekli, in zverinsko mučili.

"Jezus, Marija — ogenj!"

Kdo je kriknil, razklano in presunljivo, da nam je zastal dih?

Ogenj!

Ni bil privid, niso bile halucinacije; bila je resnica, porazna in mozeg pretresajoča: partizani so vdrli v prvo nadstropje in zanetili ogenj. Temni srednji vek s svojimi strahotami, z ogenjem in mečem v zgodovini zaznamovan, je vstal iz groba in šel preko nas živih prič "humanitete" XX. stoletja . . . .

S prepadenimi obrazi in nastežaj odprtimi očmi smo prisluškovali. Ognjeni zublji so zamolklo prasketali, sikali kot strupene kače. Namen oblegalcev je bil prozoren: prisiliti so nas hoteli, da bi se vdali. Uvideli so, da nam drugače ne pridejo do živega.

"Vdajte se! Vdajte se!"

Gost dim se je začel valiti navzgor, prodirati v sleherni kotiček starinskega poslopja. Težko kot mora nam je legel v pljuča, nas do solz žgal v oči.

Bolestno zverižen vprašaj, segajoč od zemlje do neba, je vrgel svojo senco na nas: kaj storiti?

Da bi poskakali skozi okna drugega nadstropja — blazno dejanje. Ostati v drugem nadstropju, pa bi pomenilo: ravnodušno čakati smrti . . . Kaj torej??

Partizani so se iz prevega nadstropja umaknili nazaj v pritličje. Ogenj, ki so ga podtaknili, jih je prisilil. Prvo nadstropje je bilo prosto. V vročični naglici smo zdrveli navzdol in se utaborili v prostoru, ki ga ogenj ni dosegel.

Brat Darko se je z obupnim naporom človeka, ki se potaplja, lotil trdega dela. Z vojaškim nožem je začel dolbsti, rezljati, cefrati strop pod seboj. Njegov trud je bil kronan z uspehom: posrečilo se mu je napraviti tesno odprtino. Vedel je, da je spodaj pritlična shramba. Ta skrajni vogelni del grajskega poslopja partizani niso zasedli. Po yrvi smo se spustili skozi odprtino, Shramba nam je nudila varno zatočišče. Vsaj začasno . . ..

V najtežjem trenutku nam je bil edini zaveznik — nebo

V teh najusodnejših urah življenja, smo našli edino uteho v molitvi. Rožni venec za rožnim vencem so se vrstili.

"Jožko, nadaljuj", je prosil zdaj bratec, zdaj sestrica, "edino ob rožnem vencu se umirimo in lažje prenašamo strašno trpljenje".

"Obljubo napravimo, otroci", je pristavila mama.

"Če nas bo Marija rešila, bomo opravljali vse življenje njeno najljubšo pobožnost, pobožnost prvih sobot, kot smo jo opravljali do zdaj". Vsi smo enodušno pritrdili in obljubo podkrepili z novim rožnim vencem.

(Dalje prihodnjič)

—Država Texas producira 90 odstotkov vse produkcije volnine iz dlake angorske koze (mohair) v Zed. državah.

Te opice v londonskem zverinjaku so kaj olikane, kot je videti. Na vsaki strani sta samca, na sredi pa samica. In močno se ji prilizujeta. Eden ji drži steklenico hladnega mleka na usta, drugi ji dela pa senco s parazolom.

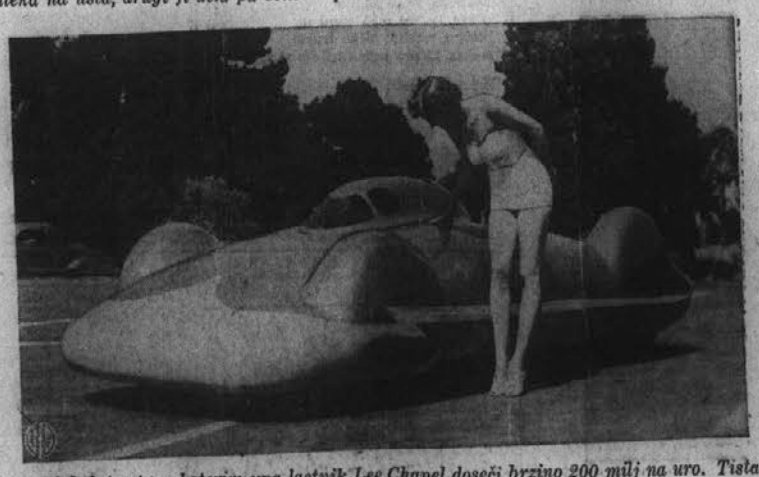

Dirkalni avto, s katerim upa lastnik Lee Chapel doseči brzino 200 milj na uro. Tista, ki avto boža, se je kar tako prislonila zraven.

DELO DOBIJO

Fant dobi delo

Sprejme se fanta, ki je graduiral iz višje šole, za delo v skladišču in za dovažanje. Dobra plača in prijetno delo. Zglasite se osebno v

Wagner's Market
11005 Ashbury Ave.
(x)

Ženska dobi delo

Starejša ženska dobi delo, da bi varovala otroke. Bi najraje imeli, da bi tudi stanovala tam. Lepa prilika za ono, ki želi dober dom. Pokličite Victor Ferrolli IV 0496. (152)

MALI OGLASI

Soba v najem

Poštenemu moškemu se odda v najem opremljena soba s kuhinjo. Vprašajte na 1162 E. 60. St.

Stanovanje v najem

Zakonski par brez otrok ali samska ženska dobi stanovanje 5 sob. Za pojasnila vprašajte na 620 E. 118. St. zgorej.
—(152)

Išče sobe

Slovenska družina 4 osebe išče stanovanje 4 sob v okolici St. Clair Ave. Pokličite EN 4836. —(152)

Hiša naprodaj

Nahaja se na 8221 Medina Ave. je za 2 družini, 4 in 4 sobe, 2 furneza, garaža iz cementnih blokov, vsa hiša v izvrstnem stanju zunaj in znotraj. Prodaja jo lastnik za $8,200. Odprta za ogled od 4 pop. do 9 zvečer. Pokličite EX 9958. Hiša je v poljski naselbini blizu cerkve sv. Kazimirja. —(153)

Hiše dober kup!

Za 2 družini 6 sob spodaj, 5 zgorej, 3 garaže, velik lot, na Arcade Ave. Se mora prodati radi zapuščine. Cena zmerna.

Za 2 družini, 4 sobe spodaj, 4 zgorej, 2 furneza, 2 garaži, prostoren lot. Vse v dobrem stanju, blizu šole, cerkve in trgovin, na Ridpath Ave. To je posebno dober kup za $9,900.

Za eno družino 6 sob, furnez na plin, garaža, prostoren lot, na Argus Ave., blizu šole in trgovin. Cena samo $8,200.

Moderna, dobro ohranjena zidana hiša 7 sob, za 1 družino. Ena spalna soba spodaj, 3 zgorej, zabavna soba v kleti, ognjišče (fire place) v sprednji sobi, furnez na paro, 2 zidani garaži, na Grovewood Ave. Se mora prodati in je zmerna cena.

Imamo tudi veliko drugih hiš in lotov ter kmetij, katere vam drage volje razkažemo. Kar pokličite nas

John Rozance
ali
Chas. Schaefer
15604 Waterloo Rd.
KE 6681

Za malo, pošteno družino!

Mala slovenska družina, zelo mirni in absolutno točni in pošteni plačniki, bi rada dobila v najem par sob s kuhinjo in kopalnico, spodaj, najraje v slovenski naselbini. Kdor ima kaj primernega je prošen, da pokliče upravo tega lista in vpraša za Mr. Debevca. (x)

Nudi se lepa prilika!

Naprodaj je gostilna z D-5 licenco in tudi z D-2 licenco. D-2 ima tudi stanovanje 6 sob, zelo nizka najemnina.

Naprodaj je tudi mesnica in grocerija, zelo poceni. Dobi se tam tudi stanovanje samo za $43.

Ti prostori so vsi na zapadni strani mesta. Za informacije pokličite AC 2471 ali BO 0911.
(153)

Lastnik gre iz mesta!

Naprodaj je prijeten dom v lepi okolici z dobrimi dohodki, 2 stanovanj je opremljenih, velik lot 50x235, nov furnez z stokerjem, zimska okna, bakrene mreže, beneški zastori, asfaltiran dovoz, 6 garaž, dohodki so $120 mesečno. Ta dom se bo sam izplačal. Cena je $13,500. Nahaja se na 696 E. 99. St. Pokličite lastnika za sestanek PO 6633. —(153)

Hiša naprodaj

Nahaja se na 19330 Naumann Ave. Prodaja jo lastnik sam. Je za 1 družino, 6 sob, kopalnica in 1 spalnica spodaj, 2 spalnici zgorej, fire place za drva, furnez na plin. Pokličite za informacije IV 5565. (153)

Soba v najem

Dvema poštenima fantoma ali ženskama se odda opremljena soba v najem. Ima toploto in kopalnico. Vprašajte na 1022 E. 70. St. spodaj, ali pokličite EN 0591. —(Aug.3,5)

2 sobi v najem

V najem se oddasta 2 sobi in garaža. Vprašajte na 9607 Prince Ave.
—(152)

Pohištvo naprodaj

Naprodaj je otroška posteljica, bassinette, visok otroški sto, voziček, 3 kosi pohištva za spalnico, studio couch, vse v izvrstnem stanju. Pokličite UL 1-2372.
(151)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 1 družino, 6 sob, garaža, furnez na plin. Prodaja lastnik. Zglasite se na 719 E. 96. St.
—153)

Vas muči glavobol?

Nabavite si najboljše tablete proti glavobolu v naši lekarni.

Mandel Drug
15702 Waterloo Road
Cleveland 10 ,Ohio

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

"V Berlin, v Berlin!"

Marice je še slišal ta krik, kako ga je tulila mrgoleča množica na bulvarih, v tisti noči norega navdušenja, ki ga je bila napotila, da se je zapisal v vojake. Veter se je bil obrnil, kakor da je pritisnila nagla nevihta; sledila je strašna izprememba, in vsa čud plemena se je izražala v tem pretiranem zaupanju vase, ki je po prvi nezgodi uplahnilo od obupa, kakršen je v svojem diru gnal tudi njega, Maurica, med temi blodečimi, premaganimi vojaki, razkropljenimi, preden so se udarili v bitki.

"Kako mi žuli kremplje to preklicano poleno!" je povzel Loubet in še enkrat prestavil puško z rame na ramo. "To nam je trstika za na izprehod!"

Namignil je na svoto, ki jo je dobil za to, da se je namesto drugega javil za vojaščino:

"Prava reč! Petnajststo frankov za takšen posel — ali je človek grdo okraden! . . To mu mora tekniti pipa za pečjo, bogatinu, ki si grem jaz namesto njega razbijat čepinjo!"

"Jaz pa", je zagodrnjal Chouteau, "sem že doslužil, moral bi biti odpuščen . . Bogme, če to ni nesreča, da padeš v takšno svinjarijo!"

S srdito roko je zavihtel svojo puško. Nato jo je silovito zalučal onostran žive meje, ki je zelenela v bližini.

"Hodi k vragu, mrhavo orodje!"

Puška se je dvakrat zaobrnila, zrilatela v hrastu na njivi, in obležala nepremično kot mrlič. Že so letele druge ter se ji pridruževale. Kmalu je bila njiva polna ležečega orožja, žalostno zapuščena v solnčni pripeki. Nalezljiva blaznost se je razširjala od gladu, ki je grizel želodce, od čevljev, ki so drli noge, od tega pohoda, ki je mučil vse brez izjeme, in od naglega poraza, ki je hodil s svojo grožnjo za njimi. Ničesar dobrega se ni bilo več nadejati! Voditelji so bežali, intendanca niti ni delila hrane, trudnost in jeza sta se družili v izkušnjavo, da bi končali vse, še preden so kaj začeli. Čemu torej vse to? Naj dela puška družbo telečnjaku. In v onemogli ljutosti, med roganjem zabavajočih se norcev, so letele puške ob brezkončnem traku zaostalih, ki se je vlekel raztresen daleč po ravnini.

Preden se je Loubet poslovil od svoje, jo je zavihtel v lepem krogu kakor kapelnik svojo palico. Ko je videl Lapoulle, kako meče sleherni svojo vtsran, je menda mislil, da se to godi po ukazu; in posnemal je njihov zgled. Samo Pache v svoji megleni zavesti dolžnosti, ki jo je imel izza verne krščanske vzgoje, ni maral storiti tako, navzlic temu, da ga je Chouteau psoval in zmerjal s farškim otrokom.

Glej ga, potuhnjenca! . . Zato menda, ker ga je stara kmetavzarica, njegova mati, nedeljo za nedeljo pitala z Bogom in z nebesi! . . Pojdi ministrirat k maši, strahopetec, ki te ni sram, da ne maraš biti s tovariši!"

Maurice je koraka! molče, glavo sklonjeno pod žarečim nebom. Zdaj je hodil le še v strašni mori, truden, preganjan od halucinacij, kakor da hodi proti brezdnu, ki se odpira pred njim; vsa njegova naobrazba in omika je bila razpadla v potrtost in ponižanje, ki ga je vleklo do nizkosti obdajajočih ga siromakov.

"Da", je mahoma dejal Chouteau-u, "prav imate!"

In že je bil položil svojo puško na kup kamenja, ko ga je zapazil Jean, ki se je zaman poskušal upirati temu sramotnemu zapuščanju orožja. Planil je k njemu.

"Takoj poberite puško! Takoj, ali slišite?"

Val strahovitega srda je bil mahoma preplavil Jeanovo obličje. On, ki je bil po navadi tako miren in vedno pripravljen k spravi, je gledal zdaj s plamenečimi očmi in govoril z zapovedujočim gromom. Njegovi vojaki, ki ga nikoli niso videli takšnega, so obstali od strmenja.

"Poberite takoj svojo puško, sicer boste imeli opravka z menoj!"

Maurice je trepetal; izustil je samo eno besedo, a s to je hotel žaliti.

"Kmet!"

"Da, tako je, kmet sem, in vi, ste gospod! . . In baš zato ste svinja, umazana svinja, tako vam povem!"

Začuli so s preteči glasovi, toda desetnik je nadaljeval z nenavadno silo:

"Če je človek omikan, treba da to pokaže . . Če smo mi kmetje in neotesanci, je vaša dolžnost, da bi dajali nam vsem dober zgled, ker ste se učili več kakor mi . . Poberite svojo puško, strela božja! Sicer vas dam ustreliti na prvem odmoru."

Maurice je bil ukročen; pobral je puško. Srdite solze so mu zagrinjale oči. Nadaljeval je svojo pot kakor pijanec, med tovariši, ki so mu zdaj posmehovali, zakaj je odnehal. Ah, tega Jeana je sovražil z neiztrebljivim sovraštvom, zadet v srce od njegovega trdnega nauka, dasi je čutil, kako zelo je bil na mestu. In ko je Chouteau poleg njega zagodrnjal, da kar se tiče takšnih desetnikov, je treba počakati prve bitke, pa jim poženeš krogljo v glavo, se mu je zaškrlatilo pred očmi, in jasno je videl sebe samega, kako za nekakšnim zidom razbija Jeanu čepinjo.

A nekaj drugega je zmotilo vojake. Loubet je zapazil, kako je med prepirom tudi Pache odložil svojo puško; čisto rahlo jo je prislonil ob zemljo na cestnem robu. Cemu? Ni se mu zdelo vredno, da bi povedal; samo smehljal se je, zadovoljno in nekoliko sramežljivo, kakor priden deček, ki mu očitaš prvi greh. Dobre volje je korakal naprej, veselo mahaje z rokami. In na dolgih, solnčnih cestah, med zrelim žitom in hmeljnjaki, sledečimi si v vedni enakosti, so se vlekle neurejene tolpe; brez telečnjakov in brez pušk, so bili zaostaleži le še izgubljena truma, mešanica potepuhov in beračev, pred katerimi so se zapirala vrata preplašenih vasi.

Ta hip se je zgodilo srečanje,, ki je razljutilo Maurica do kraja. Zamolklo drdranje je prihajalo od daleč; bilo je rezervno topništvo, ki se je poslednje odpravilo na pohod; njegovo čelo se je mahoma pojavilo na cestnem ovinku, in zaostala pehota se je imela jedva časa umakniti na bližnje njive. Marširalo je v koloni, v ponosnem diru je šlo mimo njih, cel polk, šest baterij, polkovnik zunaj pri sredi, častniki vsak na svojem mestu. V enakih skrbno vzdrževanih presledkih so zveneli topovi mimo pešcev, vsakteri v spremsvu streljivnega voza, svojih konj in svojega moštva. In v peti bateriji je Maurice dobro spoznal top bratranca Honoreja; kvartirmojster je sedel ponosno in ravno na svojem konju, na levi strani sprednjega vodnika, lepega rumenolasca Adolfa, ki je jahal krepkega lisca, krasno pridruženega nadomestnemu konju, teptajočemu poleg njega.

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade piščance in vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOVI

Tel. v trgovini Montrose 2369; na domu Montrose 1917-J

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 2730

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Najnovejše ameriško bojno letalo, Lockheed XF-94. Naloga tega letala je, da prestriže sovražna letala in je za to opremljen.

1913 — 1939

V BLAG SPOMIN

DESETE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE HČERE IN SESTRE

Mary Romih

ki nas je zapustila 2. avgusta 1939.

Deset let je že minilo
odkar Te več med nami ni,
počivaj v miru, blago truplo,
in duša prosi v nebesih Boga za nas.

Žalujoči ostali:

MARTIN in LUCIJA ROMIH, starši;
LUCILLE, sestra.

Cleveland, O. 3. avg. 1949.

Creamette Spaghetti

JUST RIGHT FOR SUMMER

FOR QUICK APPETIZING PICNIC SALADS OR HOT DISHES

8 oz. PACKAGE

Za slastna jedila za piknik, ali pa za gorka jedila doma

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK OVELBAR, lastnik

POŠILJANJE DARIL

V VSE KRAJE JUGOSLAVIJE

MOKA OD SEDAJ V NADALJE ODPOSILJAMO LE **GOLD MEDAL MOKO**

$12.00 ZA ENO VREČO, KI TEHTA 100 FUNTOV; prevozna cena je vključena in sicer DO NAJBLIŽJE POSTAJE ALI PA LUKE prejematelja.

$ 9.00 ZA ENO VREČO, KI TEHTA 100 FUNTOV; prevoz je plačan samo do pristanišča REKA.

☞ Eni in isti osebi zamorete poslati kolikor vreč moke želite.

STANDARD PAKETI

Prevoz in zavarovalnina do **najbližje železniške postaje ali parobrodne luke** prejemalca je vpošteto v cenah. Paketi so zavarovani le za popolno izgubo (Total loss).

Zavoj štev. 1 — Cena $35.00

1 lb. Sweet Chocolate
10 lbs. Spaghetti
20 lbs. Sugar
10 lbs. Green Coffee
5 lbs. Split Peas
½ lb. Hard Candy
4 oz. Black Pepper
15 lbs. Red Kidney Beans
6 cans Tomato Paste, 6 oz. per can
2 cans Powdered Milk, 1 lb. per can
4 cans Sardines, 3¼ oz. per can
1 can Peaches (1 lb. 13 oz. can)
1 doz. Black and White Thread
1 pkg. Assorted Needles
18 pkg. Lipton Noodle Soup
3½ lbs. Farina
5 lbs. Barley
5 lbs. Lard
½ lb. Tea
1 lb. Noodles
2 lbs. Cocoa
2 lbs. Lentils

Zavoj štev. 2 — Cena $15.50

12 lbs. Macaroni
1½ lbs. Luncheon Meat
1½ lbs. Farina
4 ozs. Black Pepper
10 lbs. Rice
5 lbs. Sugar
5 lbs. Coffee
2 lbs. Lard
12 pkg. Lipton Soup

Zavoj štev. 3 — Cena $15.00

47 cakes Laundry Soap
2¼ lbs. Luncheon Meat
12 cakes Face Soap
4 lbs. Lard

Zavoj štev. 4 — Cena $16.00

20 lbs. Spaghetti
7 lbs. Rice
5 lbs. Sugar
4 ozs. Black Pepper
4 lbs. Green Coffee
1 lb. Powdered Milk
3 cans Tomato Paste
6 pkgs. Lipton Noodle Soup

Zavoj štev. 5 — Cena $14.00

20 lbs. Rice
8 lbs. Spaghetti
5 lbs. Coffee
5 lbs. Sugar

Zavoj štev. 6 — Cena $16.00

7 lbs. Spaghetti
3 lbs. Green Coffee
5 lbs. Sugar
5 lbs. Rice
2 lbs. Lard
1½ lbs. Corned Beef
1 lb. Sweet Chocolate
6 pkgs. Lipton Noodle Soup
1 lb. Barley
2 cans Tomato Paste
4 ozs. Black Pepper
½ lb. Tea
1 lb. Powderel Milk
½ lb. Cocoa

Lahko pošljete kolikor paketov želite, ampak samo EN PAKET NA ENO IN ISTO OSEBO.

Ako bi nastal slučaj izven naše kontrole, in bi bilo treba nadomestiti kakšne predmete, bomo nadomestili z predmeti iste ali višje vrednosti.

Streptomycin

Po običajni PRIPOROČENI POŠTI PO CENI:
90c za gram

pošiljamo z AVIONOM v vse kraje JUGOSLAVIJE po sledečih cenah:

10 gramov $12.50
20 gramov .....$25.—
30 gramov .....$34.—
40 gramov.....$ 44.—
50 gramov.....$ 53.—
100 gramov.....$100.—

PENICILLIN in druga zdravila pošiljamo tudi zračnim potom kot priporočene pošiljatve.

ČEKE IN MONEY ORDRE je treba izpolniti na naslov: DOBROVOLJNI ODBOR.

OPOMBA: Tem potom naznanjamo pošiljateljem, da smo mi za vsa naročila le posredovalci med pošiljatelji in tukajšnjimi oblastmi, in da radi tega vsako naročilo postane last pošiljatelja.

Ako nimate naših naročilnih listin, napišite naročila na Vaš lastni papir in napišite IME in NASLOV PREJEMATELJA NATANČNO IN RAZLOČNO.

DOBROVOLJNI ODBOR

245 WEST 18th STREET — NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: WAtkins 4-9016

G. WHISKERS